

Van buggy, scooter tot rollator : O3 doet het!

Werkbezoek met VWS aan O3 in Den Haag, 9 oktober 2018

In kader van de evaluatie van de Jeugdwet en de rol van preventie daarin organiseerde Sociaal Werk Nederland een werkbezoek voor de Directie Jeugd van het ministerie van VWS. Om geen kostbare tijd te verdoen met lange reizen zochten we iets in de buurt. Dus waarom niet om de hoek in de Haagse Rivierenbuurt, op steenworp afstand van de ministeries?

We wilden vooral iets laten zien wat een relatie heeft met de buurt en de wijk waarin kinderen en jongeren opgroeien. Geen mooier voorbeeld dan **O3**: het middelpunt van de Rivierenbuurt. De aangewezen plek voor wijk, gezin en kind om zichzelf, elkaar en de buurt te Ontwikkelen, te Ontdekken en te Ontmoeten.

In O3 bundelen [Dak Kindercentra](#), basisschool Jan van Nassau (SCOH) en [Zebra welzijn](#) (onderdeel van [Xtra](#)) hun krachten. Samen met partners als wijkorganisaties en sportverenigingen maken zij van O3 een centraal, veilig en inspirerend ontmoetingspunt.

O tot de derde macht

O3 is een locatie waar 'vanzelfsprekend' iets gebeurt, waar de wijk samenkomt, feest viert en waar evenementen plaatsvinden. Dat blijkt ook uit het logo: drie O's, of eigenlijk O tot de derde macht. Want de activiteiten in O3 versterken elkaar. Ze dragen bij aan de ontplooiing en persoonlijke groei van kinderen, bewoners en wijk.

Uit de introductie van Eric Lemstra (bestuurder van Xtra en vicevoorzitter van Sociaal Werk Nederland) bleek direct dat in O3 veel partijen samenwerken. 'Dat klinkt complex en dat is het ook. Maar doordat alle partijen er al ver van tevoren in hebben geïnvesteerd weet men elkaar te vinden, ook dankzij steun van de gemeente. En zo'n nieuw gebouw met veel flexibele mogelijkheden biedt ook werkelijk de kans te komen tot zo'n wijkgericht centrum voor jong en oud.'

De grens opzoeken is soms nodig

Belangrijk is ook dat je goed kijkt naar wat de wijk nodig heeft, aldus Eric Lemstra. 'Hoe is de bevolking samengesteld en welke zorgen heeft men? Als je dat goed in kaart hebt gebracht kun je een gedeelde visie ontwikkelen en deze ook uitvoeren; dat is de kracht van O3!'

Sawitrie Jankie van O3 maakte de werkbezoekers ook duidelijk dat de O3-teams vooral om het kind heen staan en kijken wat het nodig heeft. 'Dan kun je weleens de grens opzoeken tussen wat mag en wat niet mag. We zitten aan tafel met de wijkagent, het CJG, de jeugdgezondheidszorg, de jeugdinformatiepunten, de logopedist en de huisarts.'

Je kent elkaar

Jongerenwerker Yasin van O3 is erg trots op zijn jeugdraad. De aanwezige jongeren vertellen ons dat zij zelf activiteiten organiseren. Vaak zijn dat sportactiviteiten maar bijvoorbeeld ook een pannekoekendag.

Voor het jongerenwerk is het belangrijk dat de jongeren ook na het verlaten van de basisschool kunnen blijven komen en zich thuis voelen in O3. Zij kunnen zelf activiteiten organiseren of gewoon langskomen en een praatje maken. 'Je kent elkaar en je kunt elkaar aanspreken, ook als zij op straat zijn. Het mooie is dat ze ook voor de ouderen in

de wijk iets kunnen doen, bijvoorbeeld pannenkoeken bakken. Als zij die ouderen later op straat zien, is er een andere en betere relatie ontstaan.'

VWS: 'Wat is het effect?'

Tegelijkertijd is er in het jongerenwerk altijd veel dynamiek: een komen en gaan van jongeren. In de Rivierenbuurt wonen ongeveer 284 jongeren (studenten niet meegerekend), van wie de twee jongerenwerkers er zo'n 80 kennen.

De VWS-delegatie vraagt naar het effect van al die activiteiten, maar dat is lastig te meten. 'Soms zie je dat een jongere later terugkomt met een baby in een buggy, en trots vertelt dat hij vader is geworden. Dan zie je dat hij zijn draai heeft gevonden. We geven hen vertrouwen en verbinden hen met elkaar, vooral door sport. Je zorgt er ook voor dat zij plezier maken, dat is kun je zien als preventief en proactief werken.'

Soms moeten ze ook corrigerend optreden, bijvoorbeeld bij vuurwerkincidenten en overlast op straat. 'En dat werkt veel beter als er een stevige contactbasis is. We werken ook met buurtvaders die 's avonds de straat op gaan, ook zij spreken de jongeren aan. Niet alleen op hun gedrag maar ook om gewoon een praatje te maken en te vragen hoe het met iemand gaat.'

Sportvereniging te duur

Jongerenwerkers werken deels ook themagericht, bijvoorbeeld wat betreft gezondheid. 'Als ik een jongeren twee blikjes energydrank zie opdrieken vraag ik hem hoeveel suikers hij denkt te hebben gedronken. Daar schrikken ze dan van.'

Er gaan maar weinig jongeren naar een sportvereniging. 'Dat is vaak te duur, of ze denken dat zij niet mee kunnen doen. Daarom halen we de sportverenigingen naar O3, zodat onze jongeren kunnen zien welke sporten er allemaal zijn. Zo nodig helpen wij hen lid te worden, zodoende zijn al diverse jongeren lid geworden van de boksvvereniging.'

O3 is ook open in de schoolvakanties en de weekenden. De jongerenwerkers vervullen talloze rollen voor de jongeren: ze fungeren als vader, broer, vriend of strenge coach. En steeds meer zijn zij facilitators, ze helpen de jongeren om zelf actief te worden in de wijk. Dat vinden ze ook leuk en soms belonen we hen daarvoor. Na het opruimen van het oudejaarsnachtvuurwerk zijn we gaan karten. Dat vinden ze fantastisch, al zouden ze het uit zichzelf niet zo snel doen.'

Alsnog diploma

Een ander initiatief ván en ín O3 is het buurtrestaurant. Dat is elke werkdag open en je kunt er voor € 5 lekker eten. Naast buurtbewoners komen er bedrijven en organisaties. Die laatsten maken soms ook gebruik van de catering. Doel van het buurtrestaurant is het voorkomen van uitval onder jongeren die de school vroegtijdig verlaten of willen verlaten (VSV).

We spraken met jongeren die een opleiding zijn gestart bij leerwerkbedrijf O3 Buurtrestaurant. Dat blijkt vooral een instrument om hen structuur te geven en hen te leren met anderen te werken, afspraken na te komen en vriendelijk met mensen om te gaan. Dat lijkt heel vanzelfsprekend, maar deze jongeren komen vaak uit gezinnen waar dat niet vanzelfsprekend is of zelfs geheel ontbreekt. En het werkt! Dankzij goede begeleiding en veel aandacht en structuur behaalden vorig jaar 9 van de 12 jongeren het diploma assistent-horeca. Zij zijn in de horeca gaan werken of studeren verder. Slechts één jongere viel af, door te veel persoonlijke problemen.

Geen wachttijden

Projectleider Boudewijn Jorna merkt dat deze jongere alsnog de vaardigheden en kennis opdoen die nodig is voor een loopbaan in de horeca als je zin binnen een horacasetting meer tijd en begeleiding geeft. 'Dat is fantastisch en we vormen aan het einde van het jaar ook een hechte groep die elkaar nog steeds ziet.'

En bovendien: 'Wij kennen geen wachttijden en laten iedereen toe die in aanmerking komt. Soms met iets te veel, maar dat maakt ons niet uit. Het doel is dat zij een diploma

halen en erbij horen, ertoe doen; dáár gaat het ons om.'

Wel blijkt het soms lastig om de financiering rond te krijgen vanuit het onderwijs, omdat dit traject niet opleidt tot niveau 2. 'Maar wij houden ze er wel bij. Sommigen komen hier binnen met een strafblad of zelfs een enkelband. Toch geven wij hen een kans en zorgen we ervoor dat iedereen goed op de hoogte is van de achtergronden van deze jongeren.' De beleidsmedewerkers van VWS zagen direct mogelijkheden om ook eens vanuit het ministerie te komen eten, en dat op nog geen 500 meter afstand!

Veel werk, veel inzet

Tot slot keken de beleidsmedewerkers van het ministerie van VWS nog eens terug op het werkbezoek. Zij waren onder de indruk van hoeveel werk en inzet hier wordt verzet. En dat samenwerking ondanks de verschillende budgetten en achtergronden mogelijk is.

Ernst Radius